

GESUBSIDIEERDE RECHTSBIJSTAND: VANGNET VAN DE OVERHEID

Een adviseur schadeverzekeringen particulier kan niet om het onderwerp rechtsbijstand heen. Bij het in kaart brengen van de risico's die een particuliere klant loopt, komt ook altijd aan de orde de kans dat op enig moment rechtshulp ingeschakeld moet worden. Rechtshulp voor bijvoorbeeld het verhalen van letselschade, problemen over de verplichtingen van de huurbaas, het arbeidscontract of voor de verdediging bij een strafzaak. In dit artikel volgt geen uitleg over de dekkingen die particuliere rechtsbijstandsverzekeraars kunnen bieden. Wel gaat het artikel over het vangnet dat door de overheid is geregeld voor de particulier in de vorm van de Wet op de rechtsbijstand.

Onderdeel van de risicoanalyse die samen met de klant gemaakt moet worden, is de vraag hoe groot de kans is dat de

klant betrokken raakt bij een conflict en of betrokkene makkelijk kan (en wil!) terugvallen op rechtsbijstand die geboden wordt door bijvoorbeeld een familielid of goede vriend die advocaat is. Of wellicht kan ook via een lidmaatschap van de vakbond, Consumentenbond of belangenvereniging juridische bijstand worden verkregen. En waarop heeft men dan recht? Daarnaast speelt uiteraard een rol of er voldoende financiële middelen zijn om zelfs een langlopende procedure te kunnen (voor) financieren. Zijn die middelen er niet of in onvoldoende mate, dan komt de klant wellicht in aanmerking voor gesubsidieerde rechtsbijstand

ORDE VAN ADVOCATEN

Op www.advocatenorde.nl, de website van de Nederlandse Orde van Advocaten, kan men contactgegevens vinden van de ruim 17 duizend advocaten die Nederland telt. Staat een jurist er niet bij? Dan mag betrokkene zich geen advocaat noemen en heeft hij of zij geen inschrijving in het Landelijk Advocaten Tableau, zoals dat heet. Van die ruim 17 duizend advocaten zijn er zo'n 7,5 duizend die ook gesubsidieerde rechtshulp

doen. Voor gesubsidieerde rechtshulp kan men dus zelf een advocaat om de hoek zoeken, maar men kan zich ook melden bij het Juridisch Loket.

JURIDISCH LOKET

Het Juridisch Loket is een door de overheid ingestelde, onafhankelijke organisatie waar iedere burger terecht kan voor gratis juridisch advies. Het Juridisch Loket wordt betaald door het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Het Juridisch Loket moet echt als een loket gezien worden. Telefonisch, via de website www.juridischloket.nl en op dertig vestigingen wordt informatie en advies gegeven als uw klant met een juridische vraag of probleem zit.

Voor een telefonisch advies of een gesprek aan de balie op een vestiging staat tien minuten. Ook kan op bepaalde tijden een zaak tijdens een chatsessie worden voorgelegd. Alleen een telefoongesprek kost tien eurocent per minuut plus de normale kosten voor de (mobiele)

BEPERKINGEN JURIDISCH LOKET

Het Juridisch Loket kan niet helpen met vragen over het beheer van vermogens, zakelijke kwesties, pacht of verhuur van onroerend goed en andere vragen over de uitoefening van een zelfstandig beroep of bedrijf.

telefoonaanbieder. Indien er wordt doorverwezen naar een advocaat of een mediator dan zijn er vanaf dat moment wel kosten die betaald moeten worden.

MEDIATOR

Er kan door het Juridisch Loket ook worden doorverwezen naar een mediator. Dat is iemand die is opgeleid om te helpen om via gezamenlijk overleg tot een oplossing te komen. Hij of zij is volstrekt onpartijdig en geeft geen oordeel.

Mediation kan in bijna elk conflict worden toegepast. De voorwaarde daarbij is dat beide partijen vrijwillig meewerken aan mediation. Ook hier geldt weer: iemand kan zelf op zoek gaan naar een mediator. Op de website www.nmi-mediation.nl van het Nederlands Mediation Instituut (NMI) zijn alle NMI-registermediators te vinden. Ook kan men aan het Juridisch Loket vragen om te verwijzen naar een mediator.

Mediation is uitermate geschikt in de volgende gevallen:

- als men zelf met een oplossing wil komen;
- als men de relatie met de andere partij wil behouden (of goed afsluiten). Bijvoorbeeld bij een scheiding;
- als men bereid is om met de andere partij te communiceren;
- als men bereid is een onafhankelijk en neutraal persoon in te schakelen (de mediator).

Een zaak kan ook tijdens een chatsessie worden voorgelegd

VEELVOORKOMENDE VRAGEN JURIDISCH LOKET

- Werk (arbeidsovereenkomsten, ontslag, enzovoorts)
- Uitkeringen, toeslagen en andere inkomensaanvullingen
- Familiekwesties (echtscheiding, voogdij, erfenissen)
- Huren en eigen huis
- Consumentenproblemen
- Vreemdelingenzaken
- Politie, justitie, strafzaken, verkeersboetes
- (Bouw/omgevings)vergunningen en bezwaarprocedures
- Rechtsbijstand en mediation

Bron: www.juridischloket.nl

De hulp van een advocaat of mediator kost geld en is niet gratis (pro deo). Het Juridisch Loket beoordeelt of subsidie te krijgen is voor de advocaat of mediator (gesubsidieerde rechtsbijstand). Als men in aanmerking komt voor gesubsidieerde rechtsbijstand, betaalt men aan de advocaat of mediator eenmalig een eigen bijdrage afhankelijk van het inkomen.

INKOMENS- EN VERMOGENSGRENS

Als iemand een bijdrage in de kosten van een mediator of advocaat wil, dan kijkt de Raad voor Rechtsbijstand naar het inkomen en vermogen. Zij gaan dan uit van het inkomen en vermogen van twee jaar vóór het huidige jaar. Dit noemen we het peiljaar. Deze gegevens ontvangen zij van de Belastingdienst.

INKOMENSTOETS

Wanneer men in aanmerking komt, geldt: hoe hoger het inkomen in het peiljaar, hoe meer iemand zelf moet betalen. Er is geen recht op gesubsidieerde rechtsbijstand wanneer het verzamelinkomen hoger is dan 25,2 duizend euro (voor alleenstaanden) of 35,6 duizend euro (voor gehuwden, samenwonenden of eenoudergezin met minderjarig kind). Doet iemand geen belastingaangifte, dan wordt uitgegaan van het belastbare inkomen. Slachtoffers van zeden- of geweldsmisdrijven met blijvend letsel waarbij vervolging is ingesteld tegen de verdachte, kunnen kosteloze rechtsbijstand krijgen, ongeacht hun inkomen.

VERMOGENSTOETS

Men heeft geen recht op gesubsidieerde rechtsbijstand of mediation als het vermogen van twee jaar geleden meer was dan het zogenoemde hef-

INKOMENSGRENS

Alleenstaand		Gehuwd, samenwonend of éénoudergezin met minderjarig(e) kind(eren)
Fiscaal jaarinkomen in het peiljaar	Eigen bijdrage	Fiscaal jaarinkomen in het peiljaar
t/m € 17.700	€ 129	t/m € 24.800
€ 17.701-€ 18.400	€ 188	€ 24.801-€ 25.700
€ 18.401-€ 19.400	€ 305	€ 25.701-€ 27.000
€ 19.401-€ 21.300	€ 516	€ 27.001-€ 30.100
€ 21.301-€ 25.200	€ 796	€ 30.101-€ 35.600
Boven de € 25.200	Aanvrager komt niet in aanmerking voor een toevoeging	Boven de € 35.600

VERMOGENSGRENS

	Vrijgesteld vermogen per persoon	Kindertoeslag
2011 (het peiljaar)	€ 20.785	€ 2.779

Als advocaat succesvol is, dan moet klant advocaat alsnog betalen

fingsvrije vermogen (zie tabel Vermogensgrens).

Bij 65-plussers geldt een bijzonder extra heffingsvrij vermogen van maximaal 27.516 euro.

Wie per 1 januari 2013 door het Juridisch Loket wordt verwezen naar een advocaat en in aanmerking komt voor gesubsidieerde rechtsbijstand, kan aanspraak maken op een korting van 52 euro. Gaat men zelf rechtstreeks naar een advocaat, dan is er geen recht op die korting! De advocaat vraagt de subsidie aan bij de Raad voor Rechtsbijstand. Een 'verklaring van onvermogen' opvragen bij de gemeente is niet meer nodig.

BELANG VAN DE ZAAK

De zaak waar het om gaat moet overigens wél een bepaald financieel belang hebben:

- Het belang voor een lichte advies-toevoeging (advieszaken die korter dan drie uur in beslag nemen) moet tenminste 250 euro zijn.
- Het belang bij een reguliere toevoeging moet tenminste 500 euro zijn.
- Het belang bij een toevoeging voor beroep in cassatie moet tenminste 1.000 euro zijn.

RESULTAATSBEOORDELING

Laten we ervan uitgaan dat de 'toevoeging' van een advocaat succesvol is. In dat geval kan het zijn dat de kosten van de toegevoegde advocaat alsnog betaald moeten

worden! Hoe werkt dat?

De Raad voor Rechtsbijstand controleert namelijk na afloop van een civiele of bestuursrechtelijke zaak of de kosten van een advocaat alsnog zelf betaald kunnen worden. Dit is het geval als een geldbedrag ontvangen wordt dat tenminste de helft van het heffingsvrije vermogen bedraagt. Krijgt iemand in 2013 meer dan 10.570 euro (alleenstaande) of 21.139 euro (gehuwd of samenwonende, toeslag per minderjarig kind 2.762 euro), dan zal de verlenende toevoeging worden ingetrokken. De door de advocaat gemaakte kosten moeten dan alsnog zelf betaald worden. Deze resultaatsbeoordeling geldt niet voor strafzaken en vreemdelingenzaken. Voor 65-plussers geldt nog een extra heffingsvrij vermogen van maximaal 27.984 euro.

CURE? PAY!

Voor de adviespraktijk is, dat mag duidelijk zijn, kennis over het vangnet dat 'gesubsidieerde rechtsbijstand' heet relevant. De toegang is door een inkomens- en vermogens-toets beperkt en als de klant toegang krijgt, dan hangt hem of haar ook nog de resultaatsbeoordeling boven het hoofd! Cure? Pay! ●

P.B. (Berrie) van der Heide
De auteur is registermakelaar in assurantiën en daarnaast actief als opleider en auteur voor opleidingsinstituten in de verzekeringsbranche en tevens lid van de redactieraad van *De Beursbengel*.

